

VIITORUL ROL

MIHAI FOTINO

Crescut în atmosfera teatrului, Mihai Fotino face parte dintre actorii care au intrat în profesie în modul cel mai firesc, împlinind rostul și chemarea sădite de părintele său. Mișu Fotino. Copil, a debutat alături de acesta și de alte mari vedete — Maria Filotti, V. Maximilian, Ion Talianu, Nora Piacentini, Silvia Fulda — pe scena „Teatrului liber”, sub direcția lui Sică Alexandrescu, în comedia franceză *Coloniate*. Și, ca orice copil minune, a avut mare succes. Succes care nu l-a împiedicat să-și completeze studiile pregătitoare pentru viață și pentru teatru și să-și facă un al doilea debut — triumfal — înlocuindu-l pe propriul său tată, pe fosta scenă a Naționalului, de la Liceul „Sf. Sava”, în spectacolul *Clasa a 8-a B*, alături de Radu Beligan și de Gr. Vasiliu-Birlic.

„Înlocuindu-l pe tata, am debutat și la Teatrul din Brașov (unde am jucat, apoi, din 1950 până în 1956), în *Ultima oră* de Mihail Sebastian; eram Alexandru Andronic — poate, cel mai drag rol din cariera mea”. Tot la Brașov, Mihai Fotino a făcut ucenicia marilor partituri caragialeene: Agamiță Dandanaeche (*O scrisoare pierdută*) și Rică Venturiano (*O noapte furtunoasă*), după cum a descifrat câteva celebre pagini comice din repertoriul clasic universal: Lelio (*Mincinosul* de Goldoni), Sir Andrew (*A 12-a noapte de Shakespeare*).

Din 1956, s-a integrat în echipa Naționalului bucureștean; „după concurs — spune el — am preluat dublura unor roluri ale lui Radu Beligan (Miroiu în *Steaua fără nume*, Agamiță și altele), cu toate riscurile comparațiilor și consecințelor ce decurg de aci; îmi place să cred că le continui pe cont propriu”.

În actualitatea teatrală bucureșteană, actorul este omniprezent: Călugărul poet (*Croitorii cei mari din Valahia*) și Dr. Trilețki (*Un Hamlet de provincie*), la Teatrul de Comedie, Petruchio (*Scorpiu imblinzită*), Baltazar Baltazarovici (*Căsătoria* de Gogol) sau Rodion Nicolaevici (*Comedie de modă veche* de Arbuzov), pe scena Naționalului, aproape zilnic în programele de televiziune și de radio (este prezentatorul cu vechi „state de serviciu” al emisiunii „De toate pentru toți”)... În film? „Hai să zicem că nu am timp!”

Mihai Fotino a abordat personaje numeroase și diverse (de mult, peste o sută), de la schița dezinvoltă a junelui-prim din comedia de coloratură lirică până la compoziția de caracter, elaborată. Ca nimeni altul, știe să dea comicului un ton serios, realizând contrapunctul necesar, creînd un spațiu de rezonanță în jurul poantei, al gagului. Jocul său bogat, nuanțat, meticolos lucrat, este încălzit de un farmec aparte, blajin-amărui. În rarele, prea rarele încurșuri în teritoriul dramaticului, Mihai Fotino ne lasă să întrezărim, pentru o clipă, un chip necunoscut, tandru și sensibil.

„Pe scena Teatrului Național, sintem încă la începutul recetițiilor cu o nouă piesă de Iosif Naghiu. *Ciștișătorul trebuie ajutat*. Nu voi juca rolul... ciștișătorului... sau, poate... pe eroul meu autorul îl numește Onisie. E un om de știință. Un solitar. Un om cinstit, muncitor. Poate, prea modest.

În casa prietenului său, unde se petrece acțiunea, Onisie stă, ascultă și pune întrebări scurte; dealtfel, vorbește puțin. E unul dintre rolurile principale ale piesei, cu o prezență aproape permanentă, dar cu replici puține. Ceea ce mi se pare cu atât mai interesant, fiindcă nu întotdeauna un rol care *pare* principal și *e* principal. Drama lui Onisie o vom afla din discuțiile celorlalte personaje. Iar furtuna stărnită de el în casa soților Petrescu capătă un deznodământ fericit pentru membrii acestei familii, declanșînd, parecă, o radiografie a caracterelor.

Mă bucur că joc într-o piesă care dezbate o problemă contemporană și că am, astfel, prilejul să colaborez profesional cu prietenul meu Iosif Naghiu. Și, pentru că piesa este, cumva, polițistă, las spectatorilor surpriza. Încă ceva: iubesc compoziția și o joc cu plăcere. Lucrez cu regizorul Ion Cojar, cu care nu m-am mai întâlnit de la debutul meu în Național, cu *Steaguri pe turnuri* de Makarenko. În distribuție: Ion Marinescu, Valeria Gagealov, Eugenia Maci, Gheorghe Visu și alți actori tineri. Aștept să-i găsim, împreună, firul conducător... Ne dorim un succes egal, cel puțin, cu cel al *Comediei de modă veche*”.

VIITORUL ROL

VALENTIN PLĂTĂREANU

În 1958, la „Casandra”, irumpea în scenă un tânăr care-și ascundea sub machiaj chipul de adolescent, modelînd cu autoritate un mare personaj: Higgins, *Pigmalion*-ul lui Bernard Shaw. Cu acest rol bogat și dificil își dădea examenul de diplomă Valentin Plătăreanu, elevul Irinei Răchiteanu; și tot cu același rol a debutat pe scena Teatrului din Piatra Neamț, unde și-a făcut ucenicia. Repartizare norocoasă pentru un debutant dispus să-și cultive calitățile într-o muncă de echipă, admirabil start pentru un actor serios, hotărît la un antrenament complex și de durată. Și iată că, peste numai doi ani, Valentin Plătăreanu „trece în Divizia A”: în 1960, în momentul formării Teatrului de Comedie, e „selecționat” pentru strălucita formație condusă de Radu Beligan și se dăruie bucuriei jocului colectiv. Pe această scenă, aflată într-o perioadă de veritabilă glorie, tânărul actor a început prin a interpreta roluri romantice, de june-prim, cărora nu le lipsește o picătură de acid: Cléante (*Burghezul gentilom* de Molière); Paul (*Prietenă mea Pix* de V. Em. Galan); Paris (*Troilus și Cressida* de Shakespeare); Serghei Voinițev (*Un Hamlet de provincie* de Cheov); Alexandre (*Cher Antoine* de Jean Anouilh). Cu timpul, alcătuiind doza de elemente luate în diferite proporții, înclină, treptat, spre compozițiile de caracter, spre tipurile comice: trecînd de

la Philinte la Mascarillo, în spectacolul *Molière la Teatrul de Comedie* (unde e coautor al regiei și scenariului); Pascu (*Alcor și Mona* după Sebastian); Dan Briaru (*Nicnic* de A. Bursan și Gh. Panco); Marele croitor (*Croitorii cei mari din Valahia* de Al. Popescu); Buntline (*Buffalo Bill și indienii* de Arthur Kopit); Juan (*Musafirul care n-a sunat la ușă* de J. Calvo-Sotelo) ș.a.

Parcă nemarcăt de vîrstă, păstrîndu-și proptimcea și spontaneitatea, Valentin Plătăreanu traversează perioadele mai ingrate din viața trupeii sprijinindu-se pe preocupări variate și făcîndu-și un punct de onoare din a cizela, cu aceeași conștiințiozitate profesională, „bijuteriile coroanei” și obiectele de artizanat mărunț. E prezent, simpatice și plin de vervă, în emisiunile de radio și de televiziune. E asistent la catedra de actorie, descoperînd, în lucrul cu studenții, o investiție spirituală fascinantă. Și-și încearcă puterile și pe tărîmul scrisului — deocamdată, în schițe de factură umoristică. Și, proiecte...

„Vorbind despre viitorul rol, aș vrea să încep cu filmul: rolul inginerului Ionescu, din coproducția româno-italo-americană *Cuibul salamandrelor*, realizată de Mircea Drăgan. Un film în care se dezbate cîteva probleme contemporane; pentru mine, primul film. De aceea, o experiență importantă.

În teatru, voi fi unul dintre cei *Doisprezece oameni jurioși*, unul dintre cei doisprezece jurați din piesa americanului Reginald Rose. Numărul 4, acesta e «numele» meu. De meserie, personajul e remizier. Un om precis, calculat, pentru care viața e o formulă matematică. Chemat să participe la dezbaterile unui proces, Numărul 4, împreună cu ceilalți unsprezece, trebuie să decidă soarta unui om condamnat la moarte. O piesă-proces, pretext pentru o radiografie morală a fiecărui individ, luat în parte, și a societății americane, în ansamblu. Interesantă, în evoluția personajului meu, este revelația, tardivă, că viața nu poate fi redusă la o ecuație. Numărul 4 se umanizează.

Piesa, decupată frumos, cinematografic, o dorim o dezbateră la temperatură înaltă, în stare să captiveze publicul. Se va juca fără pauză, pentru a menține tensiunea. Desigur că nu va lipsi nici filonul de comedie, nici autoironia, nici undă de umor, specifice spectacolelor noastre. Regizor, George Teodorescu; decoruri, Sanda Mușatescu. Echipa Teatrului de Comedie este prezentă, cu numele sale prestigioase: Silviu Stănculescu, Aurel Giurumia, Ștefan Tapalagă, C. Bălărețu, Dumitru Chesă, Cornel Vulpe, George Mihăiță ș.a.

Aș adăuga că pe scena teatrului nostru se repetă și *Viața-n galop*, montaj de texte aparținînd mai multor scriitori, de la Caragiale pînă în zilele noastre, realizat de Ion Lucian și Andrei Băleanu. Un spectacol de umor românesc, în care voi apărea în diverse ipostaze... comice, bineînțeles”.

Marla Marin